

DICHIPHAJKATA DICHIPHAJKATA USSN 2786-6165 (ONLINE)

cepii: філологія, культура і мистецтво, negarorika, icmopia ma apxeonoria, couionoria

№ 5(23) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація «Християнська академія педагогічних наук України»

«Вісник науки та освіти»

(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)

Випуск № 5(23) 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization "Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ", Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")

Issue № 5(23) 2024

УДК 001.32:1/3 (477)(02)

DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 5(23) 2024. С. 1856

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 29.12.2023, № 12/5-24)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір. Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- Александрова (Верба) Оксана Олександрівна доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- 🗸 Афонін Едуард Андрійович доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- Булатов Валерій Анатолійович старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- Вакулик Ірина Іванівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- Волошенко Марина Олександрівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- Вуколова Катерина Володимирівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- Головня Алла Василівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Гончарук Віталій Володимирович к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного
 авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Колмикова Олена Олександрівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Кошетар Уляна Петрівна кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Линтвар Ольга Миколаївна кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Литвинська Світлана Віталіївна кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури
 Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

Kislyuk Zh.M., Kalaur S.M. THE DIAGNOSTICS OF FORMATION OF SOCIAL MATURITY AND SOCIAL RESPONSIBILITY IN STUDENTS OF MEDICAL COLLEGE	611
Kontsevoi S.A. POLYTECHNIC CHEMISTRY AS A MODEL FOR THE TRANSITION TO RESEARCH-BASED TEACHING	622
Tsalko T.R., Nevmerzhytska S.M., Krasniuk S.O., Goncharenko S.M., Liubymova N.V. FEATURES, PROBLEMS AND PROSPECTS OF DATA MINING AND DATA SCIENCE APPLICATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT	637
Акімова О.В., Сапогов М.В., Гапчук Я.А., Дяченко М.О. РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ АСПІРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ	658
Анічкіна О.В., Авдєєва О.Ю., Євдоченко О.С., Писаренко С.В. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТРАДИЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ХІМІЇ В ШКОЛІ: ІННОВАТИКА МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ	673
Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г. <i>СПЕЦИФІКА ТА ЗМІСТ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</i>	687
Бенера В.Є. ІМПЕРАТИВИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА НА ЗАСАДАХ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ І ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ	702
Бойко О.А., Бабійчук І.В., Гайович Г.В., Дишкант О.В., Романюк Н.М. <i>ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС</i> ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	717
Бокшиц О.М., Лаун С.Ю. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ: ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	731
Бондар В.Г., Соловей Ю.О., Ткач Т.Ю. <i>ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ДО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ ТЕХНОЛОГІЇ ТРВЗ - ТЕОРІЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ</i>)	747
Булинін В.О., Булиніна О.Д., Маслова Н.М. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ КОЛЕКТИВОМ В УМОВАХ АГРЕСИВ- НОГО ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЧАСТИНА ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ	759

UDC 37.06:37.091.212:61(045)

https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-611-621

Kislyuk Zhanna Mykhaylivna Graduate student of the department of social work and management of socio-cultural activities, Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Maxyma Kryvonosa St., 2, Ternopil, 46000, tel.: (050) 698-71-72, https://orcid.org/0000-0002-6793-0654

Kalaur Svitlana Mykolaivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the department of social work and management of socio-cultural activities, Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Maxyma Kryvonosa St., 2, Ternopil, 46000, tel.: (098) 262-36-56, https://orcid.org/0000-0001-8099-9392

THE DIAGNOSTICS OF FORMATION OF SOCIAL MATURITY AND SOCIAL RESPONSIBILITY IN STUDENTS OF MEDICAL COLLEGE

Annotation. This article has been devoted to the actual problem of development of social maturity and social responsibility in students of medical college, which has been understood as a complex and multifaceted concept, including various aspects and components. The author has investigated the significance of the process of formation of social maturity and social responsibility in students of medical college, substantiated the necessity of psychological and pedagogical support of this process. The author of the article has considered the structure of social responsibility and social maturity, as well as provided criteria and tools for assessing its formation. The author also has identified the role of social responsibility and social maturity in creating a modern society, solving social problems, strengthening moral values, as well as influencing the quality of education and economic development. The author has concluded that social responsibility and social maturity include the ability to create and implement positive changes in the educational environment, to interact with students and colleagues with respect and understanding, as well as to participate in public initiatives and projects aimed at solving social and community problems. The author of the article has identified such structural elements as: consciousness and awareness, moral and ethical values, participation and involvement, social influence and example for others, social problem solving, economic and environmental sustainability, social education and information.

The article has emphasized that the development of social responsibility and social maturity contributes to the formation of ethically competent, active and tolerant professionals who are able to make a positive contribution to society. As a result, the article has provided an in-depth examination of the importance of developing social responsibility and social maturity in future medical professionals and substantiated the integral role of this aspect in modern medical practice.

Keywords: social maturity, social responsibility, students of medical college, modern society, social problems, moral values, social activity, professional training.

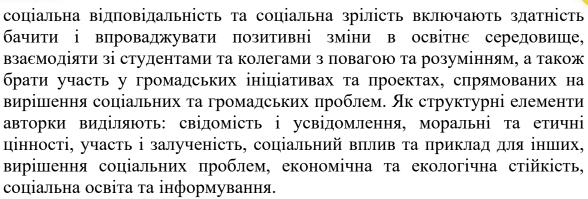
Кислюк Жанна Михайлівна аспірант кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вулиця Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (050) 698-71-72, https://orcid.org/0000-0002-6793-0654

Калаур Світлана Миколаївна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вулиця Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (098) 262-36-56, https://orcid.org/0000-0001-8099-9392

ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ЗРІЛОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ

Анотація. Стаття присвячена актуальній темі розвитку соціальної зрілості та соціальної відповідальності у студентів медичного коледжу, під якою розуміється комплексний та багатогранний концепт, що включає різні аспекти та компоненти. Автори досліджують значущість процесу формування соціальної зрілості та соціальної відповідальності студентів медичного коледжу, обгрунтовують необхідність психолого-педагогічного супроводу цього процесу. розглядається структура соціальної відповідальності та соціальної зрілості, а також наводяться критерії та інструменти для оцінки її сформованості. Авторками виявлено роль соціальної відповідальності та соціальної зрілості у створенні сучасного суспільства, вирішенні соціальних проблем, зміцненні моральних цінностей, а також впливу на якість освіти та економічний розвиток. Наводиться висновок про те, що,

Стаття підкреслює, що розвиток соціальної відповідальності та соціальної зрілості сприяє формуванню етично грамотних, активних та толерантних фахівців, здатних робити позитивний внесок у суспільство. У результаті стаття надає поглиблений розгляд важливості розвитку соціальної відповідальності та соціальної зрілості у майбутніх медичних працівників та обґрунтовує невід'ємну роль даного аспекту у сучасній медичній практиці.

Ключові слова: соціальна зрілість, соціальна відповідальність, студенти медичного коледжу, сучасне суспільство, соціальні проблеми, моральні цінності, соціальна активність, професійна підготовка.

Introduction. The development of social maturity and social responsibility in medical college students is an important aspect of their professional training. It has a special significance in modern society, where not only the transfer of knowledge has to be required, but also the formation of values, skills of interpersonal communication and participation in social life.

The medical profession involves not only training but also upbringing. Future medical professionals need to understand that their role extends beyond academic subjects. They influence the outlook and behavior of their patients, becoming an example and authority for them. Through the development of social maturity and social responsibility, medical professionals can influence patients or clients to develop positive values, tolerance, respect for others and a desire to make positive changes in society.

Social maturity and social responsibility also contribute to the development of empathy and interpersonal communication skills in prospective students. These skills play an important role in establishing trusting relationships with patients and allow students to better understand their needs and concerns.

In addition, the development of social maturity and social responsibility helps medical college students to become active participants in

community initiatives and projects. They can organize public, social events, volunteer actions, educational projects aimed at promoting and preserving health. This approach not only benefits society, but also demonstrates to students how important it is to be an active citizen and take care of others.

As a result, the development of social maturity and social responsibility in medical college students is an integral part of their professional training. It contributes to the formation of competent, ethically literate and socially aware professionals who are able to influence the development of the individual and society as a whole.

Analysis of publications. Studying the problem of development of social maturity and social responsibility of medical college students, we have taken into account the main methodological provisions of national scientists on the relationship between learning and development, where the determining role in the development of personality belongs to education and upbringing.

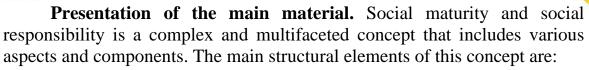
In modern science there are a number of relatively independent directions in the research of responsibility: social responsibility as a moral category (L. Kohlberg, J. Piaget, J.-P. Sartre, H. Heckhausen, etc.), the correlation of freedom and responsibility (P. Belanger, V. Budz, C. Rogers, etc.), the system approach to the research of social maturity (C. Tinajero, M. Páramo, etc.), the correlation of social and personal responsibility (A. Adler, R. May, etc.), the formation of social maturity (I. Danchenko, I. Poluboiaryna, V. Tyrina, etc.) [2–8].

Social maturity has been considered as a stable state of personality characterized by integrity, predictability, social orientation of behavior in all spheres of life activity.

In our opinion, social responsibility is a conscious and active participation in social processes and initiatives aimed at the benefit of society and the environment. It is an understanding of one's role as a citizen and participant in society, as well as the desire to make a positive contribution to improving the lives of others, preserving the environment and solving social problems. Socially responsible people show concern for their neighbors, demonstrate empathy, respect and solidarity, acting on the basis of high moral principles and values.

In the context of the future professional activity of a medical worker, social maturity and social responsibility includes the ability to create and implement positive changes in the environment, to interact with students and colleagues with respect and understanding, and to participate in community initiatives and projects aimed at solving social and community problems [9].

- ➤ Conscientiousness and awareness: the basis is awareness of one's own role in society and understanding of the importance of one's actions for the surrounding world. This includes awareness of social problems, the needs of society and the necessity to take an active part in their solution.
- ➤ Moral and ethical values: socially mature and socially responsible people are guided by high moral and ethical principles in their actions. This includes respect for others, honesty, fairness, tolerance and concern for the well-being of society.
- ➤ Participation and involvement: socially mature and socially responsible individuals actively participate in social and community initiatives, show interest and willingness to contribute in solving the problems. This can be volunteering, participation in charitable organizations, involvement in medical or environmental projects, etc.
- Social influence and example for others: people with social maturity and social responsibility have a positive impact on others through their actions and behavior. They become role models for others, inspire social engagement, and can help shape public opinion.
- ➤ Solving social problems: social maturity and responsibility includes involvement in solving social and community problems. This can be directed toward fighting against poverty, environmental problems, inequality, violence, and other societal challenges.
- ➤ Economic and environmental sustainability: social maturity and social responsibility also emphasizes the importance of sustainable development of society and the planet as a whole. This includes incorporating environmental and social considerations into decisions, supporting sustainable production and consumption practices [10].
- ➤ Social education and awareness: students are committed to self-development and learning about social problems and possible solutions. This may include studying social sciences, participating in educational activities, and disseminating information.

These components are interrelated and together form the structure of the concept of social maturity and social responsibility, which covers personal sphere, interaction with society and impact on the surrounding world.

Formation of social maturity and social responsibility can be evaluated through a number of criteria that allow to determine the level of awareness,

actions and attitudes of an individual in the social sphere [11]. Here are some criteria by which their formation can be assessed:

- Awareness of social problems (implies understanding of existing social problems, their impact on society and the necessity to solve them).
- Caring and participation (one of the criteria is active caring for others and participation in social initiatives, projects and activities).
- Empathy and respect (manifested in the ability to express empathy and respect for different social groups and individuals).
- Responsible decision-making (a person is able to make responsible decisions, taking into account the interests of society and others).
- Social influence and leadership (manifested in the ability to have a positive influence on others, to become a leader and organizer of social initiatives).
- Social activity (this criterion includes participation in public life, volunteering, participation in charitable organizations and projects).
- Ethical literacy (expressed in observance of high ethical standards in all spheres of life).
- Social education (includes knowledge and understanding of social processes, problems and solution mechanisms).
- Sustainable behavior (characterized by stable and responsible behavior in relations with others).
- Social communication (manifested in the ability to interact effectively with a variety of social groups and adapt to different social contexts).

These criteria can serve as a guideline for assessing the formation of social maturity and social responsibility in medical college students and help determine their readiness and ability to take an active part in social life and solving its problems.

The diagnostics of formation of social maturity and social responsibility is an important stage of assessment of personal and professional development of a student. It allows determining to what extent a person realizes his/her role in society, is ready to make positive changes and shows concern for the well-being of others. The importance of diagnosing social responsibility is due to the fact that it reflects the ability of an individual to act not only in his/her own interests, but also taking into account the interests of society as a whole.

One of the key aspects of diagnostics of social maturity and social responsibility is the analysis of behavioral and ethical manifestations of the student. This includes observing his/her participation in public initiatives,

volunteer actions, charity events and other manifestations of activity in the social sphere. It is also important to identify to what extent a person is guided by moral and ethical principles in his/her daily life, how he/she treats others, what values and beliefs underlie his/her actions.

Different methods and tools can be used to diagnose social responsibility, such as questionnaires, surveys, interviews, observation, analysis of social activities and projects in which the individual has been involved. It is also important to take context and cultural sensitivity into account, as the perception and expression of social maturity and social responsibility may differ in different cultural environments.

Diagnostic results can inform the design of individualized development plans to strengthen and develop social maturity and social responsibility. This may include learning interpersonal skills, organizing and participating in social projects, developing leadership skills, and developing an ethical basis for decision-making.

In general, the diagnostics of formation of social maturity and social responsibility has been an important tool for understanding and developing the social aspects of personality. It contributes to the formation of socially active, humane and civil personalities capable of making a meaningful contribution to society and taking responsibility for its well-being.

The diagnostics of formation of social maturity and social responsibility requires the usage of various tools that allow to objectively assess the level of awareness, actions and attitudes of an individual in the social sphere. For this purpose we can use the following:

- ➤ Questionnaires and interviews specially designed questionnaires and interviews make it possible to assess an individual's opinion and position on social problems, his/her participation in public initiatives, motivation and readiness for social activity.
- ➤ Interviews conducting structured interviews allows for indepth exploration of an individual's views and motivations, as well as identifying their experience and participation in social initiatives.
- Deservation observing a student's behavior in a variety of social situations can provide insight into their level of social engagement, willingness to help others, and influence on others.
- Analyzing social projects studying an individual's participation in various social projects, volunteer activities, and community events can help assess his or her practical activity in the social sphere.
- Social games and simulations the use of specific games and simulations can help identify empathy, social decision-making skills, and the ability to interact with other participants.

- Analyzing ethical situations offering a variety of ethical situations to analyze can help assess awareness and responsible decision making in complex social contexts.
- ➤ Portfolio and reflection creating a portfolio, including a description of social initiatives, projects and reflection on one's actions, helps to individually assess one's path in the development of social responsibility.
- Sociometry methods the usage of sociometry methods allows to reveal relationships and influence of an individual in a social group, as well as his/her ability to influence others [12].
- Social cases consideration of real or fictitious situations related to social responsibility allows to assess the level of understanding and readiness to solve such tasks.

Each of these tools has its own advantages and limitations, so in the diagnostics of formation of social maturity and social responsibility it has been recommended to use a combination of different methods for a more complete and accurate picture of the personality and its social activity.

The formation of social maturity and social responsibility is an integral part of the development of the individual and society as a whole. It is a process that has many positive aspects and important practical applications. Let us consider a few key arguments why the formation of social maturity and social responsibility is necessary:

- Strengthening modern society: socially mature and socially responsible citizens are the cornerstone of a strong civil society. They realize their role and actively participate in the life of society, contributing to the development of democratic institutions and maintaining social stability.
- Solving social problems: socially responsible individuals formed in society are able to find and propose solutions to a variety of social problems such as poverty, inequality, environmental crises and other challenges.
- ➤ Creating a positive educational environment: socially responsible educators and educational institutions foster moral values, tolerance and respect for others, which are important for creating a healthy educational environment.
- Improving quality of life: socially responsible actions and initiatives contribute to improving the quality of life of many people, especially those in vulnerable situations.
- ➤ Creating a sustainable economy: corporations and entrepreneurs, aware of their social responsibility, contribute to the creation of a sustainable economy by taking into account environmental and social aspects in their activities.

- Social interaction and tolerance: people with social maturity and social responsibility are able to interact effectively with diverse social groups, taking into account the interests and necessities of each of them [7].
- Leadership development: the capacity for social maturity and social responsibility fosters leadership development, enabling individuals to positively influence others and become role models.
- ➤ Building a positive reputation: organizations and individuals who demonstrate social maturity and social responsibility build a positive reputation, which affects their status and credibility in the community [4; 9].
- Promoting sustainable development: social maturity and responsibility aims to support the sustainable development of society and the planet as a whole, including the balance between economic, environmental and social aspects.
- ➤ Creating ethically aware individuals: building social maturity and social responsibility promotes ethical thinking and behavior, which is important for maintaining moral standards in society.

The formation of social maturity and social responsibility is a key factor for the sustainable development of society, maintaining moral values and creating a positive impact on the surrounding world.

Conclusions. The research has emphasized the relevance and importance of developing social responsibility in medical college students in the context of modern challenges of society. The criteria and tools of formation of social maturity and social responsibility, can be used for the diagnostics of formation and assessment of the degree of formation of social maturity and social responsibility in future medical students. This allows to create a basis for objective assessment and analysis of this competence.

The results of the research have reinforced the role of social maturity and social responsibility in the context of medical education and society as a whole. It has to be noted that it is important that future doctors have this competence for successful realization of their professional activity.

This research has led to a deeper understanding of the importance of developing social maturity and social responsibility in future medical students, it has emphasized that the formation of social responsibility is a key element in the education of social and moral activity in the student of medical college and calls for efforts to implement and maintain this competence in the pedagogical practice of medical college, consciously directing education on the path of strengthening social values and sustainable social and economic development.

References:

- 1. Adler, A. (1930). Social interest: A challenge to mankind. John Linton & Richard Vaughan, trans. New York: Putnam.
- 2. Babcock, H. M. (2009). Assuming personal responsibility for improving the environment: moving toward a new environmental norm. Harv. Environ. Law Rev. 33, 117–176.
- 3. Belanger, P. (2016). Self-construction and social transformation: Lifelong, lifewide and life-deep learning. Hamburg: UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL).
- 4. Budz, V. (2021). The Paradox of Freedom in the Context of Construction and Self-organization of Social Reality. *Meta: Research In Hermeneutics, Phenomenology, And Practical Philosophy* Vol. XIII, №. 2. pp. 462–484
- 5. Danchenko, I., Poluboiaryna, I., & Tyrina, V. (2019). Formation of social maturity of students of institutions of higher education. *European Humanities Studies: State And Society*, 18(2), 125-146. https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2019.2.11
- 6. Gómez-Mármol, A., Sánchez-Alcaraz Martínez, B., Sánchez, E., Valenzuela, A. (2014). Relationship between Socio-demographic Variables and Personal and Social Responsibility. *La Pensée*. 76. 30-40.
- 7. Ren Y, Wu J and Qin H (2023) Development and validation of a personal responsibility scale for Chinese college students. *Front. Psychol.* 14:1231462. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1231462
- 8. Saracaloğlu, A. & Saygı Gerçeker, C. (2018). Relationship between Individual Social Responsibilities and Personal Values of Teacher Candidates. *International Education Studies*. 11. 64. https://doi.org/10.5539/ies.v11n10p64.
- 9. Smith, L. (2005). Psychotherapy, classism, and the poor: Conspicuous by their absence. *American Psychologist*, 60 (7), 687-696.
- 10. Smith, R. (2018). Self-construction and social transformation: lifelong, lifewide and life-deep learning. *International Journal of Lifelong Education*, 37(3), pp. 393–395. https://doi.org/10.1080/02601370.2018.1456031
- 11. Tinajero, C., Páramo, M.F. (2012). The systems approach in developmental psychology: Fundamental concepts and principles. *Psicol.Teor. E Pesqui*, 28, 457–465
- 12. Żak, A., Sedlak, P., & Sady, M. (2023). Knowledge and Values: The Importance of Personal Social Responsibility for Education, Management, and Sustainable Development. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 12(1 (23), 13-37. https://doi.org/10.35765/mjse.2023.1223.01

Література:

- 1. Adler, A. (1930). Social interest: A challenge to mankind. John Linton & Richard Vaughan, trans. New York: Putnam.
- 2. Babcock, H. M. (2009). Assuming personal responsibility for improving the environment: moving toward a new environmental norm. Harv. Environ. Law Rev. 33, 117–176.
- 3. Belanger, P. (2016). Self-construction and social transformation: Lifelong, lifewide and life-deep learning. Hamburg: UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL).
- 4. Budz, V. (2021). The Paradox of Freedom in the Context of Construction and Self-organization of Social Reality. *Meta: Research In Hermeneutics, Phenomenology, And Practical Philosophy* Vol. XIII, №. 2. pp. 462–484

- 5. Danchenko, I., Poluboiaryna, I., & Tyrina, V. (2019). Formation of social maturity of students of institutions of higher education. *European Humanities Studies: State And Society*, 18(2), 125-146. https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2019.2.11
- 6. Gómez-Mármol, A., Sánchez-Alcaraz Martínez, B., Sánchez, E., Valenzuela, A. (2014). Relationship between Socio-demographic Variables and Personal and Social Responsibility. *La Pensée*. 76. 30-40.
- 7. Ren Y, Wu J and Qin H (2023) Development and validation of a personal responsibility scale for Chinese college students. *Front. Psychol.* 14:1231462. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1231462
- 8. Saracaloğlu, A. & Saygı Gerçeker, C. (2018). Relationship between Individual Social Responsibilities and Personal Values of Teacher Candidates. *International Education Studies*. 11. 64. https://doi.org/10.5539/ies.v11n10p64.
- 9. Smith, L. (2005). Psychotherapy, classism, and the poor: Conspicuous by their absence. *American Psychologist*, 60 (7), 687-696.
- 10. Smith, R. (2018). Self-construction and social transformation: lifelong, lifewide and life-deep learning. *International Journal of Lifelong Education*, 37(3), pp. 393–395. https://doi.org/10.1080/02601370.2018.1456031
- 11. Tinajero, C., Páramo, M.F. (2012). The systems approach in developmental psychology: Fundamental concepts and principles. *Psicol.Teor. E Pesqui*, 28, 457–465
- 12. Żak, A., Sedlak, P., & Sady, M. (2023). Knowledge and Values: The Importance of Personal Social Responsibility for Education, Management, and Sustainable Development. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 12(1 (23), 13-37. https://doi.org/10.35765/mjse.2023.1223.01